

سویه‌های اقتصادی مواد مخدر از منظر اقتصاد سیاسی و جامعه‌شناسی اقتصادی واکاوی شد

نقش «اف ای تی اف» در منع پولشویی قاچاقچیان مواد مخدر

هر سال ۶۲ هزار میلیارد تومان معادل کل بودجه عمرانی کشور صرف مقابله با مواد مخدر می‌شود / پاندمی کرونا زنجیره عرضه مواد مخدر در جهان را دچار اختلال کرد که نتیجه آن کاهش عرضه، افزایش قیمت و چند مصرفی است



چون مرزهای زمینی و هوایی در یک سال اخیر بسته شده است. ما در اروپا شاهد این هستیم که بندر آنتروپ که به بلژیک نزدیک است چندین برابر ماده مخدر کشف می‌کند. در ایران هم که قبلاً مسیر ورود شرق کشور بود اما الان از استان‌های همجوار با خلیج فارس این کار انجام می‌شود.

■ **با توجه به محدودیت‌های پژوهشی و فقدان داده‌ای که در این حوزه وجود دارد مجموعه شما چگونه توانسته به چنین داده‌هایی دسترس‌ی پیدا کند؟**

مؤسسه تحقیقات و ریافت بین‌المللی مواد مخدر از سال ۱۳۹۲ فعالیتش را شروع کرده است و سعی می‌کند یک نگاه بین‌رشته‌ای به موضوع مطالعات مواد مخدر داشته باشد که بخشی از موضوع مطالعات مواد مخدر و اعتیاد موضوعات حقوقی و حقوق بین‌الملل مثل موضوع جرایم سازمان ملل یافته که تا حد زیادی هم با روابط بین‌الملل در ارتباط است. نگاه دیگر بین رشته‌ای ما به مسائل جامعه‌شناسی اعتیاد و بخش‌های دیگر به موضوع سیاست‌گذاری و بخش‌های دیگر به موضوع اقتصاد سیاسی جرم‌برمی‌گردد. سعی کردیم از منابع دسته اولی که در سطح جهان و نهادهای علمی وجود دارد استفاده کنیم. مثلاً ما شاخصی تحت عنوان دولت‌های شکننده داریم که میزان موفقیت و شکست دولت‌های مختلف دنیا را در حوزه حاکمیت مؤثر و کارآمدی بررسی می‌کند. دولت‌هایی با بحران کارآمدی بویژه دولت‌هایی که با گروه‌های تروریستی روبه‌رو هستند مثل افغانستان در این شاخص رتبه بالایی می‌گیرند و هرچه که دولتی رتبه بالایی بگیرد، نشان دهنده میزان شکننده بودن آن است. دولت‌هایی با بحران کارآمدی بویژه دولت‌هایی که با گروه‌های تروریستی روبه‌رو هستند مثل افغانستان که نشان می‌دهد وضعیت اقتصادی کشورها چگونه است و شاخص‌های دیگر به حمایت از نهادهایی که با پولشویی در سطح جهان مقابله می‌کنند در همین راستا است. ماسعی کردیم در سال‌های اخیر به اطلاع‌آگاه‌ها از سازمان‌های بین‌المللی و گروه‌های علمی به‌دست می‌آید یک برداشت منسجم از بازار مواد مخدر در جهان و وضعیت منطقه خودمان به دست بیاوریم و به مخاطب خود ارائه کنیم. اصلی‌ترین منبع ما منبعی است که ستاد مقابله با مواد مخدر در کشور خودمان در دفتر ایران و در دفتر اصلی مرکزی منتشر می‌کند و وجهات بین‌المللی دارد و جزو آمارهای رسمی است که خود دولت‌ها گرفته می‌شود.

■ **نتیجه این پژوهش‌ها چه کارکردی دارد و در کجا استفاده‌می‌شود؟**

به طور مشخص نتیجه این پژوهش‌ها می‌تواند در دو حوزه مؤثر باشد: حوزه نخست به نهادهای سیاستگذار برمی‌گردد و کارگزاران حوزه سیاستگذاری در کشور به‌عنوان مثال اگر ما بدانیم که مصرف شیشه در کشور با سرعت زیاد افزایش پیدا می‌کند یا در مجموع روند کلی نشان از این باشد که مواد صنعتی مصرف زیاد می‌شود این روند را نگاه می‌کنیم سیاستگذار متوجه می‌شود که برنامه‌ریزی را با مواد صنعتی انجام دهد و تمرکز خود را از موادی مانند ماری‌جوانا کمتر کند. حوزه دوم دانشجویان و افراد علاقه‌مند در این حوزه است که به‌دلیل فقدان آمار در کشور و منتشر نشدن آن به‌صورت منظم سعی می‌کنیم این خلأ را تا حدی جبران کنیم و آمار جامعی را به دست آوریم و ما با توجه به آمارهای رسمی این کار را انجام می‌دهیم.

۲۰ سال گذشته پیداست که این گروه‌ها بواسطه قدرتی که داشتند چتر حمایتی برای گروه‌هایی می‌شدند که در ترانزیت مواد مخدر فعالیت داشتند بدون اینکه دولت‌ها بتوانند برخوردی داشته باشند؛ در ازای این کار، گروه‌های تروریستی از گروه مواد مخدر پول می‌گرفتند. کم‌کم این گروه‌ها یکی شدند با این توضیح که گروه تروریستی اقدام به تولید، کشت و ترانزیت کردند؛ اینجاست که مفهوم جدیدی به نام نارکو تروریسم ایجاد می‌شود که ترجمه آن تروریست مخدري است. نکته دیگر آنکه موضوع تکنیک‌های مقابله با پولشویی بنیان‌های مالی این گروه‌ها را هدف قرار می‌دهد تا نتوانند پول‌هایی را که از این طریق به دست می‌آید ترانزیت کنند. به‌همین دلیل هم گروه‌های اف‌ای‌تی‌اف و کونانسیون پالمو تلاش می‌کنند اجازه ندهند این گروه‌ها از طریق شبکه‌های بانکی بین‌المللی فعالیت داشته باشند. آخرین آمار مربوط به پولشویی ۴۲۶ میلیارد دلار تا ۶۵۲ میلیارد دلار است که احتمالاً به رقم ۶۵۲ میلیارد دلار نزدیک‌تر باشد، اما آمار پولشویی مواد مخدر در سطح جهان رقمی در حدود ۱۰۰ میلیارد دلار است که از سال ۲۰۱۴ به روز نشده است.

■ **آمار صادرات و واردات این کالا چگونه است؟**

مفهوم کشفیات به ما نشان می‌دهد میزان علاقه به هر ماده در سطح دنیا چقدر است و چه روندی را در سال‌های مختلف طی می‌کند. میزان کشفیات در کشورها و دولت‌های مختلف آمارهای متفاوتی دارد به‌عنوان مثال ایران در حوزه کشفیات تریاک، هروئین و مورفین تقریباً در سطح صدرنشین است و ۹۰ درصد تریاک و هروئین دنیا را ایران کشف می‌کند. البته همیشه ایران در سطح کشفیات در صدر جدول جهانی است و این موضوع به دلیل هم‌مرز بودن با افغانستان است و نشان می‌دهد حجم مواد مخدري که از مسیر کشور ما می‌گذرد، چقدر زیاد است که این میزان را می‌توان کشف کرد؛ به طور متوسط پلیس در سطح جهان می‌تواند ۲۰ درصد از مواد را کشف و ضبط کند اما در مورد ایران این آمار بالاتر می‌رود و به حدود ۲۵ درصد کشفیات می‌رسد. نگاهی به میزان مصرف مواد مخدر در جهان نشان می‌دهد ماری‌جوانا در جایگاه اول، کوکائین دوم، مشتقات تریاک در جایگاه سوم، محرک‌های آمفتامین که شیشه از مشتقات آن محسوب می‌شود در رتبه چهارم مصرف قرار دارند؛ در واقع آمار کشفیات در سطح جهان حکایت از آن دارد که روند کلی جهان بویژه در کشورهای توسعه یافته‌تر به سمت مصرف مواد صنعتی پیش می‌رود.

■ **انتقال مواد مخدر از مبدأ به مقصد چه ارزش افزوده‌ای برای این کالا ایجاد می‌کند؟**

به‌طور ویژه در رابطه با هروئین می‌توان گفت ماده‌ای است که اغلب در اروپا مصرف می‌شود اما عمده تولید آن در افغانستان است و تولید در مسیر بالکان به اروپا برسد، اگر بخواهیم مسیر اروپایی آن را بررسی کنیم تا

داخلی ترکیه نیز ۳۱۱ میلیارد دلار بوده است. در سال ۲۰۱۴ که آخرین برآورد سازمان ملل اعلام شد، تولید ناخالص ملی ایالات متحده آمریکا بالغ بر ۱۷٫۵ هزار میلیارد دلار اعلام شده که از نظر بزرگی حجم تجارت مواد مخدر در جهان برابر با ۴ درصد آن است، یعنی می‌توان گفت حجم تجارت مواد مخدر در سال ۲۰۱۴ نسبت به ۱۱ سال قبل، یک درصد افزایش یافته است. از سوی دیگر تولید ناخالص ملی در سطح جهانی در سال ۲۰۱۴ نزدیک به ۸۰ هزار میلیارد دلار بوده است که اگر ۶۵۲ میلیارد دلار را با آن مقایسه کنیم، بالغ بر ۰٫۸ درصد می‌شود؛ در مورد ایران در سال ۲۰۱۴ نزدیک به ۴۳۴ میلیارد دلار تولید ناخالص ملی داشته‌ایم که برابر با ۶۶ درصد آن گردش تجارت مالی مواد مخدر در جهان است. بدین معنا که تجارت مواد مخدر و گردش مالی ورقمی که تولید می‌کند از نظر اندازه و حجم بالغ بر ۶۶ درصد تولید ناخالص ملی کشورمان است.

■ **چرا داده‌ها از سال ۲۰۱۴ به روزرسانی نشده است؟ چگونه چیست؟**

اصولاً برآورد در این حوزه دشوار است و در سال‌های اخیر سخت‌تر هم شده. آن هم به این دلیل که روش‌های پولشویی به روز شده و به دلیل روش‌های جدیدی که برای پولشویی به کار گرفته می‌شود، نمی‌توان آماری دقیق ارائه کرد.

■ **حالا که به موضوع پولشویی اشاره کردید چه نسبتی میان اقتصاد مواد مخدر و پولشویی وجود دارد؟**

در حال حاضر تکنیک‌های جدیدی در جهان برای جلوگیری از پولشویی اجرا می‌شود و در سوی دیگر گروه‌های تروریستی مانند طالبان و داعش منابع مالی داشتند و کم‌کم به صرافت افتادند که خودشان با این‌حال بخش بزرگی از مواد در جهان از نظر دولت‌ها غیرقانونی است و مرجع رسیدگی به مسائل مواد مخدر نیز دولت‌ها هستند و البته سازمان‌های بین‌المللی مانند UNODC که نقش مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد است نیز بر این حوزه نظارت دارند، اما دولت نهادهای است که سیاست‌های مخدري هر کشور را تنظیم می‌کند، به‌همین دلیل هم سیاست‌های مخدري متفاوت و حتی متناقض در جهان وجود دارد.

حال با اعلام غیرقانونی بعضی از مواد مخدر بازار سیاهی به‌وجود می‌آید و از زمان تولید مواد تا آغاز عرضه و قرار گرفتن در مسیر ترانزیت ارزش افزوده قابل توجهی به آن اضافه می‌شود و در نهایت به طرق مختلف به دست مصرف‌کننده و عمده فروش‌ها می‌رسد. بازار سیاه باعث می‌شود قیمت بالایی به این مواد اضافه شود، مثلاً در سال ۲۰۰۳ برآورد سازمان ملل نشان می‌دهد گردش مالی کل تجارت مواد قانونی در سطح جهان ۳۲۱ میلیارد دلار بوده است که در همین سال تولید ناخالص ملی ایالات متحده ۱۱ هزار میلیارد دلار بوده است در حالی که تولید ناخالص ملی کل جهان در همان سال ۲۰۰۳ بالغ بر ۳۶ هزار میلیارد دلار اعلام شده که تجارت مواد مخدر از حیث بزرگی برابر با یک درصد این رقم است. حال اگر بخواهیم با کشورهای دیگر مقایسه کنیم در همین سال ایران ۱۵۳ میلیارد دلار تولید ناخالص داشته است که گردش مالی مواد تقریباً دو برابر ارزش تولید ناخالص داخلی کشورمان در این سال بوده است. در همان سال ۲۰۰۳ تولید ناخالص



سید پیری خبرنگار

قرار گرفتن در یک موقعیت منحصربه‌فرد جغرافیایی همواره نشانه‌ای از طالع خوش مردمان آن سرزمین نیست. گاه همسایگی و همجوارى با بزرگ‌ترین تولیدکننده مواد مخدر در جهان می‌شود همان موقعیت منحصری که این بار اقتصاد و امنیت را به مخاطره می‌اندازد. ایران از این حیث در محاصره بازار مکاره و پررونقی قرار گرفته که رفق از جان و روان مشترکانش می‌زداید و در اقتصاد غیرقانونی بودن تولید، عرضه و مصرف است؛ غیرقانونی بودن این تجارت عظیم موضوعی است که شاید در نادریده انگاشتن این حوزه در تحلیل‌های ژورالیستی هم بی‌تأثیر نباشد. همچنین با توجه به اینکه مسأله مواد مخدر و اف‌رای‌تی‌ک، سوء مصرف دارند عموماتک ساحتی و به‌عنوان آسیب اجتماعی مورد تبیین قرار می‌گیرد، در گفت‌وگو ی پیش‌رو تلاش شده مسأله مواد مخدر از منظر اقتصاد جرم و با رویکرد بررسی تغییرات رفتاری مصرف‌کننده‌ها، تجارت‌سبه مواد مخدر به‌مثابه پولشویی، هزینه‌های پنهان مواد مخدر همه آنچه به‌طور عمده با سیاست اقتصاد سیاسی خطر پدید می‌آید، کند، بررسی شود. در همین ارتباط با منصور براتی، دکترا علوم سیاسی دانشگاه تهران و معاون پژوهشی مؤسسه «کادراس» گفت‌وگو کردیم که در حوزه نارکو تروریسم و جرایم سازمان یافته و روندهای جهانی مواد مخدر به تحقیق و پژوهش مشغول است؛ داده‌های مطرح شده در گفت‌وگو ی پیش‌رو حاصل نگاه میان‌رشته‌ای مؤسسه پژوهشی هم‌اندیشی جهانی راه‌برتر (کادراس) به مقوله مواد مخدر و اعتیاد از منظر اقتصاد سیاسی بین‌الملل، حقوق بین‌الملل، علوم سیاسی و جامعه‌شناسی اقتصادی است که توانسته فقدان داده قابل اتکا در این حوزه‌ها را تا حدی رفع کند شرایط برای سیاستگذاری در این حوزه که لازمه آن شناخت وضع موجود است محقق شود.

■ **میحت اقتصاد مواد مخدر از منظر ساختارهای اقتصاد سیاسی و اقتصاد اجتماعی چگونه تعریف می‌شود؟**

موضوع گردش‌های مالی تجارت مواد غیرقانونی در جهان امروز از اهمیت بسیار بالایی در حوزه اقتصاد سیاسی و اقتصاد سیاسی بین‌الملل برخوردار است. ارقام مربوط به گردش مالی تجارت مواد غیرقانونی آنقدر بزرگ است که به قدر تولید ناخالص ملی چند کشور می‌رسد که این موضوع نشان می‌دهد که تجارت مواد مخدر در سال‌های اخیر بسیار گسترده شده است؛ در کل موادی که قابلیت مصرف دارند به دو دسته مواد قانونی و غیرقانونی تقسیم می‌شوند. مواد قانونی مانند توتون و تنباکو هستند و در سال‌های اخیر برخی از کشورهای جهان به سمت قانونی‌سازی مصرف موادی مانند «ماری‌جوانا» رفته‌اند. با این‌حال بخش بزرگی از مواد در جهان از نظر دولت‌ها غیرقانونی است و مرجع رسیدگی به مسائل مواد مخدر نیز دولت‌ها هستند و البته سازمان‌های بین‌المللی مانند UNODC که نقش مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد است نیز بر این حوزه نظارت دارند، اما دولت نهادهای است که سیاست‌های مخدري هر کشور را تنظیم می‌کند، به‌همین دلیل هم سیاست‌های مخدري متفاوت و حتی متناقض در جهان وجود دارد.

وی افزود: آقای زنجانی پیش از سر رسید، کل آن بانک را خریداری می‌کند و هم صاحب بانک و هم صاحب I.C می‌شود. قاسمی با بیان اینکه معتبرترین سند معاملات تجاری دنیا I.C است، گفت: آقای زنجانی وقتی نفت را خریداری می‌کند، I.C را از یک بانک ایجاد شده در خارج از کشور ارائه می‌کند که تا آن مقطعی که وی I.C را به شرکت ملی نفت می‌دهد، بیش از ۶۰ درصد مدیریت آن بانک متعلق به یکی از بانک‌های بزرگ کشور بود که اتفاقاً بیش از ۷۰ تا ۸۰ درصد اعتبارات وزارت نفت نیز در آن بانک بود.

وزیر سابق نفت با بیان اینکه همزمان، آن بانک هم تحت تحریم قرار می‌گیرد و اتفاقاتی که در ادامه رخ می‌دهد و در نهایت کل اقداماتی که انجام شد این بود که وزارت نفت، ایشان را ممنوع الخروج کرد، اظهار کرد: کارشناسانی سازمان دهی شدند که اموال ایشان را شناسایی کنند و همزمان با شناسایی اموال وی، اقدامات لازم در زمینه کارهای دادگاهی صورت می‌پذیرد.

وی ادامه داد: درواقع در همان دولت دهم، ما ایشان را به دادگاه معرفی کردیم و نکته مهم اینجاست که کارهایی که با سیاست در زمینه اقدامات قضایی صورت می‌گرفت، کاملاً طبیعی است ولی مهم‌تر از آن بایستی برای بازگشت این پول کار می‌شد، پولی که وجود دارد و بایستی تلاش می‌شد این پول‌ها به اقدامات قضایی، به کشور بازگردانده می‌شد. وی با بیان اینکه به هر حال در شرایط تحریم، ریسک و مشکلاتی وجود دارد، اکنون نیز وزارت نفت برای فروش نفت تلاش می‌کند اما پشت صحنه ریسک‌هایی نیز وجود دارد که بایک زنجانی نیز یکی از همین ریسک‌ها بود، افزود: اما نکته مهم اینکه در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ که تحریم آمریکا، سازمان ملل و اروپا بودیم نزدیک به ۱۶۰ میلیارد دلار نفت فروخته شد که بالاترین فروش نفت در ۱۰۰ سال گذشته است.

وزیر سابق نفت در پاسخ به سوألی در خصوص فروش نفت گفت: همان‌طور که مهندس زنگنه در مجلس اعلام کردند که آقای قاسمی که تنها ۹۰ درصد بلکه ۱۰۰ درصد در کنار وزارت نفت هست، ایشان درست فرمودند ما مدتی است که در خصوص بحث فروش نفت به وزارت نفت کمک می‌کنیم و بخش قابل توجهی از نفت کشور را داریم به روش‌هایی که وجود دارد می‌فروشیم.

قاسمی درباره واردات گاز از ترکمنستان گفت: در دوره‌ای از این کشور گاز وارد می‌کردیم و بابت آن بدهی داشتیم که باید پرداخت می‌شد. گاز ترکمنستان برای ما یک حسن داشت و آن هم اینکه از آنچه صادر می‌کردیم ارزانتر بود ضمن اینکه مزیت سوآپ را هم داشتیم اما به هر دلیل قطع شد. در آن مقطع که مشکلات بانکی برای صادرات و واردات داشتیم بنده سفری به کشور ترکمنستان داشتم و با رئیس‌جمهوری این کشور ملاقات و مذاکره کردم که قبول کند به جای پول، به آنها کالا بدهیم که توافق خوبی بود و ما توانستیم تعداد زیادی انبوس، لوله‌های نفت و محصولات شیمیایی را به جای طلب به ترکمنستان صادر کنیم.

وی در پاسخ به سوألی در خصوص برنامه احتمالی اش برای کاندیداتوری ریاست جمهوری در انتخابات ۱۴۰۰ گفت: هنوز زود است در مورد انتخابات صحبت کنیم.

رستم قاسمی، وزیر سابق نفت:

بابک زنجانی را در دولت دهم هم به دادگاه معرفی کرده بودیم

فروش نفت توسط بابک زنجانی در دوره وزارت رستم قاسمی انجام شده بود و حالا این وزیر سابق نفت درباره پرونده بابک زنجانی توضیح می‌دهد: فکر می‌کنم ارتفاع پرونده بابک زنجانی یک متر باشد، بیش از ۲۵ دادگاه رسمی در این خصوص برگزار شد و این پرونده دست وزارت اطلاعات این دولت در هشت سال گذشته بوده و من تحقیقاً عرض می‌کنم که هیچ یک از کارمندان نفت در پرونده بابک زنجانی متهم نیستند.

رستم قاسمی در حاشیه بازدید از بیست و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی نفت در جمع خبرنگاران اظهار کرد: بارها در خصوص بابک زنجانی نظر خود را اعلام کرده‌ام اما باز می‌گویم: در دوره غیر از تحریم، سال‌ها شرکت ملی نفت ایران به‌صورت دولتی، نفت ایران را می‌فروخت، اما با وقوع پدیده تحریم، شرایط فروش نفت برای کشور، یک شرایط عادی نبود و امروز هم شرایط فروش نفت در تحریم، عادی نیست.

وی با بیان اینکه ما زمینه‌هایی را درست نکرده بودیم که بخش‌های خصوصی قدرتمندی ایجاد شده باشند که بتوانند نفت کشور را در شرایط مختلف بفروشند، اظهار کرد: بابک زنجانی به‌عنوان یک خریدار در زمان تحریم‌ها، به شرکت ملی نفت مراجعه و از شرکت‌های پوششی که بر اساس مجوز شورای عالی امنیت ملی ایجاد شده بود، برای خرید نفت اقدام می‌کرد.

قاسمی با بیان اینکه معتبرترین سند معاملات تجاری دنیا I.C است، گفت: آقای زنجانی وقتی نفت را خریداری می‌کند، I.C را از یک بانک ایجاد شده در خارج از کشور ارائه می‌کند که تا آن مقطعی که وی I.C را به شرکت ملی نفت می‌دهد، بیش از ۶۰ درصد مدیریت آن بانک متعلق به یکی از بانک‌های بزرگ کشور بود که اتفاقاً بیش از ۷۰ تا ۸۰ درصد اعتبارات وزارت نفت نیز در آن بانک بود.

وی افزود: آقای زنجانی پیش از سر رسید، کل آن بانک را خریداری می‌کند و هم صاحب بانک و هم صاحب I.C می‌شود.

وزیر سابق نفت با بیان اینکه همزمان، آن بانک هم تحت تحریم قرار می‌گیرد و اتفاقاتی که در ادامه رخ می‌دهد و در نهایت کل اقداماتی که انجام شد این بود که وزارت نفت، ایشان را ممنوع الخروج کرد، اظهار کرد: کارشناسانی سازمان دهی شدند که اموال ایشان را شناسایی کنند و همزمان با شناسایی اموال وی، اقدامات لازم در زمینه کارهای دادگاهی صورت می‌پذیرد.

وی ادامه داد: درواقع در همان دولت دهم، ما ایشان را به دادگاه معرفی کردیم و نکته مهم اینجاست که کارهایی که با سیاست در زمینه اقدامات قضایی صورت می‌گرفت، کاملاً طبیعی است ولی مهم‌تر از آن بایستی برای بازگشت این پول کار می‌شد، پولی که وجود دارد و بایستی تلاش می‌شد این پول‌ها به اقدامات قضایی، به کشور بازگردانده می‌شد. وی با بیان اینکه به هر حال در شرایط تحریم، ریسک و مشکلاتی وجود دارد، اکنون نیز وزارت نفت برای فروش نفت تلاش می‌کند اما پشت صحنه ریسک‌هایی نیز وجود دارد که بایک زنجانی نیز یکی از همین ریسک‌ها بود، افزود: اما نکته مهم اینکه در سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ که تحریم آمریکا، سازمان ملل و اروپا بودیم نزدیک به ۱۶۰ میلیارد دلار نفت فروخته شد که بالاترین فروش نفت در ۱۰۰ سال گذشته است.

وزیر سابق نفت در پاسخ به سوألی در خصوص فروش نفت گفت: همان‌طور که مهندس زنگنه در مجلس اعلام کردند که آقای قاسمی که تنها ۹۰ درصد بلکه ۱۰۰ درصد در کنار وزارت نفت هست، ایشان درست فرمودند ما مدتی است که در خصوص بحث فروش نفت به وزارت نفت کمک می‌کنیم و بخش قابل توجهی از نفت کشور را داریم به روش‌هایی که وجود دارد می‌فروشیم.

قاسمی درباره واردات گاز از ترکمنستان گفت: در دوره‌ای از این کشور گاز وارد می‌کردیم و بابت آن بدهی داشتیم که باید پرداخت می‌شد. گاز ترکمنستان برای ما یک حسن داشت و آن هم اینکه از آنچه صادر می‌کردیم ارزانتر بود ضمن اینکه مزیت سوآپ را هم داشتیم اما به هر دلیل قطع شد. در آن مقطع که مشکلات بانکی برای صادرات و واردات داشتیم بنده سفری به کشور ترکمنستان داشتم و با رئیس‌جمهوری این کشور ملاقات و مذاکره کردم که قبول کند به جای پول، به آنها کالا بدهیم که توافق خوبی بود و ما توانستیم تعداد زیادی انبوس، لوله‌های نفت و محصولات شیمیایی را به جای طلب به ترکمنستان صادر کنیم.

وی در پاسخ به سوألی در خصوص برنامه احتمالی اش برای کاندیداتوری ریاست جمهوری در انتخابات ۱۴۰۰ گفت: هنوز زود است در مورد انتخابات صحبت کنیم.